

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidskriftet@legeforeningen.no

Lærebok i arbeids- og miljømedisin

Astrup J, Bonde JP, Rasmussen K, Sigsgaard T, red

Miljø- og arbeidsmedisin

496 s, tab, ill. København: FADL, 2003.

Pris DKK 520

ISBN 87-7749-322-2

Dette er annen utgave av en lærebok i arbeids- og miljømedisin, skrevet primært for medisinstudenter, men har også adresse til «andre» som arbeider med miljø og helse. Boken har fire hoveddeler: introduksjon,

toksikologi, miljøeksponeringer og miljø- og arbeidsmedisinske sykdommer. Boken består av 28 kapitler skrevet av ulike forfattere. Her omtales temaer som generelt forebyggende arbeid, kjemisk helsefare, genteknologi, vann, avløp, luftforurensning, inn klima, stråling, ulykker og livsstilsfaktorer. Språket er dansk, men relativt lettlest.

Teksten er brutt av en rekke små bilder og illustrasjoner som gjør lesingen mer interessant. Dette er et kvalitetstegn, da man innen et så bredt fagfelt er nødt til å gjøre seg bruk av stor og bred kompetanse for å få en god fremstilling av temaene.

Boken gir en fin introduksjon og oversikt over fagområdet. Det meste er aktuelt for norske forhold, selv om man selvsagt mangler relasjonen til norsk lovgivning i tekstene. Boken er avbalansert og nøktern i sin fremstilling. Den er kanskje litt vel tradisjonell, med mer vekt på hvordan de ytre faktorer påvirker oss og fremkaller sykdom, enn på hvordan samfunn og kultur kan spille en betydelig rolle for utvikling av plager og uheldige forhold. Et mer holistisk, økologisk totalsyn på mennesket og det gode liv kunne vært ønskelig. Når det er sagt, må det likevel understrekes at boken er et godt arbeid som vi har behov for i Norge. Vi har svært lite undervisning for medisinstudenter på dette fagområdet, og dersom norske medisinstudenter leste denne boken, hadde vår kompetanse innen feltet blitt betydelig styrket. Boken vil være av stor nytte for en arbeidsmedisiner i startfasen, og kan med fordel anbefales til kurs for bedriftshelsespersonell. Jeg anbefaler at boken leses av alle som arbeider innen

kommunehelsetjenesten og som har helseadministrativt ansvar i Norge. Vi kan altfor lite om helse og miljø i dette landet, og her er en sjanse til å bedre dette!

Bente E. Moen

Seksjon for arbeidsmedisin
Universitetet i Bergen

Skuffende om helseinformatikk

Langøen A

Helse-IT

Innføring i IT for helsefag. 219 s, tab, ill. Bergen:

Fagbokforlaget, 2003. Pris NOK 298

ISBN 82-7674-645-4

Helseinformatikk er et forholdsvis nytt fagfelt som direkte eller indirekte berører et stort antall helsepersonell. På dette fagfeltet har gode norske lærebøker lenge vært et savn. Med denne læreboken har forfatteren

ønsket å skrive en innføring i helseinformatikk for alle typer helsepersonell, ved å presentere informasjonsteknologiens historie, hvordan den brukes i helsevesenet i dag og hvordan den kan brukes i fremtiden. Jeg er ikke sikker på om han har lyktes med dette.

I denne boken ønsker forfatteren å holde en muntlig stil, som er et godt utgangspunkt for en introduksjonsbok. Imidlertid bærer språket preg av uredigert dagligtale. Der denne stilen kombineres med gjentakelser, ortografiske feil og ufullstendige setninger, blir inntrykket uforpliktende. Dette svekker leserens tillit. Dessverre blir manglende tillit et økende problem utover i boken, av flere grunner: For mange påstander presenteres uten støtte i overbevisende argumentasjon eller referanser. Hypoteser etterfølges av antydningen om at den stikk motsatte hypotese også er mulig, uten at forfatteren gir noen oppklaring på denne helgarden. Videre får vesentlige temaer overfladisk behandling eller blir utelatt, mens en rekke mindre vesentlige temaer får betydelig plass. For eksempel er verken elektroniske pasientjournalssystemer, integrasjonsproblematikk eller problemene forbundet

med å endre komplekse organisasjoners arbeidsform tilfredsstillende beskrevet. Forskjellen mellom «bitmap»- og vektorgrafikk er derimot beskrevet i detalj. Når det i tillegg dukker opp en rekke innholdsmessige feil, er min tillit til boken ikke lenger til stede.

Boken fungerer bedre når den beskriver fremtidig bruk av IT, ved hjelp av et utvalg tenkte eksempler. Men det er ikke nok til å rette opp helhetsinntrykket. Forfatteren har kunnskap om helseinformatikk, men dypere forståelse kommer til uttrykk kun i utvalgte deler av boken. Resultatet kunne derfor kanskje ha blitt bedre om flere forfattere hadde samarbeidet om den. I sin nåværende form fremstår boken som mer egnet til å forvirre enn å forklare fagfeltet for leseren. Jeg kan derfor ikke anbefale den.

Hallvard Lærum

Det medisinske fakultet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Medisinsk litterær antologi

Helman C, red

Doctors and patients

An anthology. 162 s. Oxon: Radcliffe Medical Press, 2003. Pris GBP 19,95

ISBN 1-857-75993-1

Doctors and patients er en antologi av litterære tekster myntet på medisinstudenter og leger. Cecil Helman, som har redigert boken, er allmennmedisiner og underviser i medisinsk antropologi ved Brunel

University. Helman er dessuten tilknyttet *Royal Free and University College Medical School* i London. Helman er bl.a. kjent for sin lærebok i medisinsk antropologi *Culture, health and illness* (1).

Doctors and patients består av tre deler med temaene legerollen, pasienters erfaringer og det kliniske møtet. Innledningen på 14 sider setter de 16 tekstene inn i en tematisk sammenheng. I alt ti av 16 forfattere har medisinsk bakgrunn. Boken inneholder tekster av velkjente forfattere som Mikhail Bulgakov, Anton Tsjekhov, Franz